

(המשך מעמוד 9)

לישכת העבודה הממלכתית, וכשזו מעבירה את גליון הזמנות העבודה ליד לישכת העבודה של הסתדרות הסטודנטים, היא מוסיפה כי מן המועמד נדרשת ידיעת אידיש.

בלישכת העבודה של הסטודנטים מבינים את הכוונה מתחשבים בה, ושולחים לי מקומות המפורטים רק סטודנטים יהודים כשרים.

הערכים טוענים שזוהי הפליה, ונענים תדיר בהכחשות חיפזות. מה פתאים הפליה? אם צריך לדעת אידיש, שולחים סטודנט שיועד אידיש.

השבוע קיבלה טענת הסטודנטים הערבים אישור מוסמך. קבע הסטודנט דני רוזני טל, בראיון בביתאון הסטודנטים ניצוק: דרישת ידיעת האידיש נעשית כדי להימנע מלכתוב מפורשות "רק לסטודנטים יהודיים". הסיבה, אליבא דדני: "כדי לא לגרום רגש הפליה וקיפוח".

ועל דני אפשר לסמוך. הוא יודע מה שהוא אומר. כי הוא מכהן בתפקיד יו"ר ועדת העבודה של הסתדרות הסטודנטים.

עבודה

מעשה בסדום

כשיאמצה מפא"י את כל כוחה הכספי והאירגוני למלחמת הבחירות לכנסת, נחלה בשלון קטן באחת הפינות הנידחות בארץ. בבחירות למועצת העובדים במפעלי ים המלח, בסדום, נבחרה מועצה שלא בהתאם לרוחה. כי בין הנבחרים היה איש חרות, וכמה אחרים היו בלתי-מפלגתיים מושבעים, כאלה העלולים להתייצב ביום מן הימים נגד מדיניותה המקצועית של המפלגה, של ההסתדרות ושל הממשלה.

עסקני מפא"י, שהיו עסוקים באותה עת במאבק הגדול על השליטה במדינה, החליטו לזכות לזמן מה את הטיפול במה שכוונה בפייהם "תקרית סדום".

הם היו בטוחים כי ברגע שיתפנו לספל בעניין, יוכלו, אם ירצו בכך, לתקן את התוצאות העגומות של הבחירות למועצת העובדים, שהתנהלו לפי כל כללי הדימוקראטיה.

הרגע הזה בא.

נבחני הדרקון. לפני שבועיים, עם תחילת השנה החדשה, הגיע המועד לי חידוש הכנס העבודה במפעלי. הנהלת המפעל רצתה בהקפאת ההסכם הקיים, לי אחרי שהוזהרה עליידי שר האוצר פינחס ספיר, לבל תתן את ידה לשינוי המצב הקיים, לפני הרכבת הממשלה החדשה ו לפני קביעת המדיניות הכלכלית שלה.

עובדי ים המלח התנגדו להקפאה, שאת תוצאותיה העגומות הכירו כבר ב-1963. כשמועצת העובדים לא הגיעה לכלל החלטה, נקבע מישאל בין עובדי החברה, וברוב קולות, שוב לפי כל כללי הדימוקראטיה, הוחלט על המשך המאבק להשגת הסכם עבודה חדש.

אך גם הפעם הרגינו תוצאות המישאל את עסקני המשולש הקדוש: עסקני מפא"י, עסקני ההסתדרות, שגם הם אנשי מפא"י, ונציגי הממשלה.

זק אמיר, מזכיר מועצת העובדים, ש נהנה מתמיכת מועצת פועלי באר-שב, שבחחומה נמצא המפעל הסדומי, לא קיבל את תוצאות המישאל. אנשי מפא"י, ש הודיעו בזמנו ברורות, כי ההסתדרות החליטה לשובור את מועצת העובדים במפעל, יכלו עתה לרווח נחת: המועצה התפטרה, ובחירות חדשות עומדות להיערך בעוד שבועיים.

כי במדינה בה אפשר לשובור עיריה נבחרת, כמו בנצרת, אין שום קושי לשובור מועצת עובדים ינדחת, שהעודה להתייצב מול הדרקון המפא"י ואף להרגיזו.

שכונת התקווה

כן לשובור!

הכל התנהל בהתאם לתכנית. בשעות הבוקר של היום השני, הופיעו פועלי עיריית תל-אביב, בשכונת-תקווה — החלק המזונו ביותר של שכונת-התקווה, מלווים בפכחיה-עירייה ומשמר כבד של משטרה, כשבידם צויה-הריסה חוקים על שלושה בתים. צוים אלה בוצעו, וי

(המשך בעמוד 16)

500 חושבי בית-שמש כבשו בסערה את המועצה המקומית

אלא תחילה. כי לפי המסורת של בית שמש היה יום הבחירות רק שלב מסוים במסחר הגדול: סיום הקנייה הקימעות של הקולות, ותחילת המסחר הסיטונאי — בנבחרים עצמם.

בבחירות הקודמות, לפני שש שנים, נאב קו על השלטון בבית-שמש שני גישים עיקריים: מפא"י ורשימה עדתית צפון-אפריקאית. המאבק היה אכזרי, ההשמצות ההדדיות נשמעו ללא הרף, ולבסוף התחלקו שתי הרשימות בשלל: מתשעת המנדטים שהיו אז במועצה המקומית קיבלה מפא"י ארבעה והרשימה העדתית ארבעה.

אך מיד אחרי הבחירות חל בבית-שמש מיפנה מפתיע: שני הנציגים הראשיים של הרשימה העדתית הכריזו שהם בעצם מאפייניים בנפשם, והם קמו והצטרפו ל מפא"י. ראש הרשימה העדתית, עמרם לוק, קיבל את התפקיד של סגן-ראש-המועצה בשכר, עם הבטחה מפורשת שבבחירות הבאות הוא יופיע בראש הרשימה.

מפא"י קיימה את הבטחתה ולוק הופיע בבחירות כמספר אחד ברשימת המערך. אך הפעם אי-אפשר היה לחזור על הפאטנט

ההסתערות אנשי בית-שמש פורצים לבניין המועצה המקומית, כדי להביע את זעמם על עיסקות הקנייה של העסקנים, שהתנהלו בעיריה. השוטרים, שהיו במקום, לא התערבו. מכשירי הטלפון נותצו, והרהיטים נהרסו לחלוטין.

עסקנים למכירה

המוצלה של רשימה עדתית — המשנה את דעתה לפתע — וחלוקת המנדטים גם היא היתה יותר מסובכת: המערך קיבל אומנם ארבעה צירים במועצה, אך נגדם עמדו שלושה צירים של גח"ל, שניים של רפ"י

לשון המאזניים

האיש שהוכרז כבוגד עליידי תושבי בית שמש, השבוע ניצל מזכה בנס ממשפט ליניץ.

ושניים של הדתיים. הבדל נוסף: אף מפלגה לא היתה מוכנה להיכנס לקואליציה, שבי ראשה יעמוד עמרם לוק, האיש שעמד בי מרכז השערוריה הפוליטית של הבחירות הקודמות.

היה ברור שרק גם יוכל להציל את ה מערך, אבל הנס המתאים לא אחר לבוא: יומיים אחרי הבחירות נזכר אברהם גוזלן, האיש מספר 1 של רפ"י במועצה, שהוא בכלל נשאר נאמן למפלגתו הקודמת, הצי טרף למערך.

אבל הנס הזה לא הספיק כדי להבטיח את השלטון המסורתי. יחס הכוחות עדיין היה חמישה נגד שישה, וששת הנציגים האלה פתחו במו"מ כדי לארגן קואליציה בלי המערך, בראשותו של איש גח"ל, עובד סריילוי.

זה שניקנה חוא זה שקונה

אך כפרם הושלם המו"מ הקואליציוני, קרה פתאים בבית-שמש נס נוסף: בי אחד מימי נובמבר נעלם מן העיריה הנציג השלישי של גח"ל, קבלן-מישנה לעבודות אבן, יהודה מלכה. יחד איתו נעלם גם איש המערך — עמרם לוק.

באותו ערב הכריזו נציגי המערך על נציג חונם המזהיר: הם היו כבר מסוגלים להרי

(המשך בעמוד 16)

עובד, גבר צנום, בעל שפם ושיער שחור, לא חלם אז על קאריירה פוליטית כלשהי. הוא היה מאוהב כאשתו הצעירה והיפה, אותה נשא שנתיים לפניכן, והיות ורצה לקיים את משפחתו על בסיס כלכלי איתן, מכר עובד את דירתו בבתיים ועבר לעיר הפיתוח, בה קיבל משרה טובה כמנהל ב מפעל-היהלומים החדש.

אבל בית-שמש לא היתה המקום המתאים ביותר לבניית אושרו של זוג צעיר. בעצם, למרות שכיכוגיה ומפעליה, נשארה בית-שמש מחנה-מעבר עצום המשמש רבבות עולים. עברו עליה גלי עלייה פולנית, רומנית, צפון-אפריקאית ופרסית — אך רק שרידים מכל גל נשארו במקום. כל מי שרק ידע להסתדר, למי שהיה קצת כסף או קצת פרוטקציה במוסדות הסוכנות — ברח למקור מות טובים יותר מאשר העיריה הנידחת שבהרי יהודה, כשישה קילומטר דרומה מכביש תל-אביב-ירושלים.

הגבר, שנכנס עם ראשו ונפשו לענייני ה מפעל, היה במידה רבה מחוסן מפגיעות הסביבה, אך אשתו הצעירה דליה, חשה אותן מדי יום ביומו. לא עברה שנה אחת ודליה התחילה במערכת מתמדת, שמטרתה היתה עזיבת העיריה המזונוחת, וחזרה לי מרכז הארץ. מדי ערב בערב שמע עובד את תלונותיה של אשתו: שגן — זה לא גן, שקילנוד זה לא קולנוע, שאין חברה, שאין תיאטרון, שאין בילוי.

ארבעה חודשים לפני תחילת מערכת הבחירות, החלט הוג סופית לעזוב את בית-שמש. אבל דחקה אז פנו אל סריילוי ממרכז גח"ל בהצעה לעמוד בראש הרשימה בבחירות למועצה המקומית.

עובד ניראה למפלגתו כאיש אידיאלי בי מלחמה על השלטון המקומי. העסקנים ה מקומיים של מפא"י הציגו עצמם במשך שנים באור שלילי ביותר, ואילו עובד היה בבית-שמש איש חדש, שזכה לפופולאריות והערכה כמנהל המפעל, ובפרט שהיה בעבר מדרך בבית-ה.

הרעיון קסם לזוג הצעיר עד כדי כך, שהחליטו לבטל את תוכניותיהם הקודמות ולהישאר במקום. בשביל עובד היה זה לא רק פתח להתקדמותו האישית, אלא גם דרך למלחמה יעילה נגד המצב שנוצר ונגד כל אותם תנאים, שבגללם הוא, והדומים לו החליטו לעזוב את בית-שמש.

זו היתה גם סיסמתו, שאיתה יצא עובד למערכת הבחירות. וקודם-כל לביקורי-בית אישיים, אצל כל משפחות העיריה.

הסיסמה הביאה לגח"ל ניצחון ניכר: במ קום מנדאט אחד בו החזיקה חרות אחרי הבחירות הקודמות, קיבלה גח"ל הפעם שלושה מנדאטים.

קניית נכחריהם שהסתיימו הבחירות לא שיער ל עצמו עובד שאין זה סוף המערכה.

מטרות-הגשם העזים שטפו את ה עיירה ההררית והרוח החורפית הקרה המצליפה על הרייהודה ממערבם, לא פסקה אף לרגע. אך בכל זאת היה זה היום החם ביותר של השנה בבית-שמש.

ביום הראשון של השבוע, בשעה 7 ב ערב, כשעה לפני פתיחת ישיבת המועצה, התחילו תושבי העיריה להתאסף ליד בניינה של המועצה המקומית, הסוערת מזה חודש. בשעה 7.30 כבר עמדו ליד המועצה כ-500 איש, גברים ונשים, מבוגרים וצעירים, מת וכוהנים בנייהם וצועקים: "בוז! בוגד! ה חוצה!" בשעה שמונה פרץ ההמון הזועם לדרך הבניין והחל במלאכת ההריסה.

חון קריאות-כיוז ומכות גורשו מן הבניין נציגי המערך, והשאירו אחריהם את סיבת ההתפרצות: את חברה-מועצה יהודה מלכה. האיש, שהתעלף תחת מכותיהם של עשרות מתקיפים, ניצל בנס ממשפט ליניץ של ממש.

בשעה תשע בערב נשאר בשדה-הקרב רק המנצח: ראש המועצה, עובד סריילוי. רג שות הניצחון שלו היו מהולים במרידות מסויימת. הוא מדד את מימדי הפוגרום וניסה לתרגמם ללשון הכסף: הרהיטים ה

שני היריבים

עמרם לוק (מימין), מנהל מברך את יריבו, עובד סריילוי, ליגל בחירתו לראש המועצה בבית-שמש.

הרוסים, מכשירי-הטלפון המנותצים וה שמשות השבורות. עובד סריילוי היה זה שיעור מעשי ב הורת הפוליטיקה, שבלימודיה התחיל רק לפני כחצי שנה.

רק שרידים נשארו

היכרותו הראשונה של עובד סרי ל לוי (30) עם בית-שמש, עירית-עולים בת 13 אלף נפש בפרוודור ירושלים, היתה לפני ארבע שנים.